

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo præcipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum præsentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. II. De Pœnis Ecclesiæ Spiritualibus, & in specie de Irregularitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

S. II.

De Pœnis Ecclesiæ Spiritualibus, & in Specie, de Irregularitate.

S U M M A R I U M.

66. Definitio Irregularitatis.
 67. 68. Hujus explicatio.
 69. Differentia ab aliis pœnis Ecclesiasticis.
 71. Quis indicare illam, & in quem cadere ipsa possit?
 72. &c. Propter quam causam contrahatur?
 74. &c. Si ex delicto, quale hoc esse debeat?
 77. &c. An ob causam dubiam censendus sit aliquis Irregularis?
 89. Qui sint Effectus Irregularitatis?
 90. &c. Quomodo privet Ordine suscipiendo?
 92. &c. Quomodo Beneficiorum consecutione?
 96. &c. An privet etiam Beneficiis autè obtentis?
 100. &c. An Pensionibus, fructibus Beneficiorum, Jurisdictione &c.
 103. Quæ causa excuset ab Irregularitate?
 104. &c. An excusetur, qui ignoravit, quoddam delictum à se commissum Lege Ecclesiastica specialiter prohibitum sit?
 107. &c. Aut qui scit ita prohibitum esse, ignorat autem Irregularitatem ei annexam?
 110. An Irregularitas tollatur per Baptismum?
 111. 112. An per Professionem, aut Vota Religiosa?
 113. Quis relaxare Irregularitatem possit dispensando?
 114. 115. An id possit etiam Episcopus?
 116. &c. Sub quibus conditionibus?
 120. 121. Quinam hic veniant nomine Episcopi?
 122. &c. Quanam alia advertenda sint circa relaxationem Irregularitatis?
 70. Varietas.

66 **Q**Uæritur 1. quid sit Irregularitas? *Re Irregularitas, sic dicta, quoddam deviatio sit à Regula, à preceptis Ecclesiæ PP. constituta pro iis, qui ad Sacra ministeria admittuntur, communiter definitur solet, quoddam sit impedimentum Canonicum, primò, & per se impediens Ordinis susceptionem, & secundario illius usum. Ita Sylv. V. Irregularitas n. 1. Navar. Man. c. 27. n. 19. Covar. in Clem. si furiosus; p. 1. Suar. de Censur. D. 40. sect. 1. n. 1. & 2. Palao tr. 29. D. 6. p. 1. n. 2. Wiestner hic n. 34. la Croix tom. 8. l. 7. c. 5. n. 429.*

Dicitur 1. *Impedimentum*: quod ponitur loco generis; quia quilibet Censura, & quilibet defectus naturalis, Ordines impediens, est impedimentum, quamvis non omne tale impedimentum sit Irregularitas.

67 Dicitur 2. *Canonicum*; quia non ab homine, sive per Judicis sententiam, sed à solo Jure infligitur *c. is, qui igitur 18. pr. de Sent. Excomm. in 6. & quidem non à Jure aliquo particulari, v. g. Statuto Diocesano, sed communi. Covar. l. cit. n. 3. Suar. D. 40. cit. sect. 4. n. 2. Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 1. n. 5. Wiestner n. 34. & dico. eoque, non Civilis; quia istius conditores de SS. Ordinibus disponendi non habent potestatem *c. decernimus 2. c. quando 3. de Judic. c. si Judex 12. ibi, Quia de re Ecclesiastica, & spirituali de Sent. Excomm. in 6. sed Jure Ecclesiastico positivo inducta est. Neque obstat, quod Jure etiam naturæ incapax Ordinum faciat amentia, & defectus quorundam membrorum, Divino**

autem defectus Baptismi, & sexus virilis; nam defectus isti potius incapacitates sunt, quàm Irregularitas, utpote quæ in sensu proprio accepta capacitatem in Irregulari supponit. Wiestner n. 35. & 36.

Dicitur 3. *directè impediens Ordinis susceptionem*: quo differt à Censuris; quia Irregularitas propriè pœna non est. Laym. c. 1. cit. n. 2. Bonac. D. 7. q. 1. p. 1. La Croix n. 429. cit. & licet aliquando imponatur per modum pœnæ in vindicationem delicti; non tamen est pœna medicinalis, quæ recedente contumacia, tolli debet, sed est pœna de se perpetua: Præterea ipsa non tam in pœnam delicti imponitur, quàm ob honorem Ecclesiastici Status, in quem dedecet assumi illum, qui tale delictum commisit. Laym. l. cit. Palao n. 2. Wiestner n. 37.

Dub. 1. quomodo Irregularitas differt ab Excommunicatione, Suspensione, Interdicto, Depositione, Degradatione? *Re. 1. ab Excommunicatione differt; quia ipsa directè impedit susceptionem Ordinis, quatenus talis est, cum Excommunicatio major illius susceptionem tantum impediatur, quatenus est quædam cum fidelibus communicatio, & Excommunicatio minor, quatenus Ordo est quoddam Ecclesiæ Sacramentum. 2. à suspensione; quia suspensio per se non privat Ordinis susceptionem, sed illius usu, ideoque solis Clericis aptatur, cum tamen Irregularitas tam Clericis, quàm Laicis communis sit. 3. ab Interdicto; quia esto, Interdictum aliquando impediatur Ordinis susceptionem, non tamen*

men, quatenus Ordo est, sed quatenus est quoddam Sacramentum & Divinum ministerium. 4. à *Depositione* & *Degradatione*; quia *Depositio*, & *Degradatio* per sententiam feruntur ab homine, Irregularitas autem nunquam ab homine, sed solum à Jure, licet quandoque non scripto, lata est; deinde illæ semper sunt poenæ; hæc prout dictum, ex se poena non est: denique illæ directe non privant Ordinum susceptione, sed potius illorum usu; secus Irregularitas.

70 Dub. 2. quatuorplex sit Irregularitas? 1. tripliciter communiter solet dividi. 1. in eam, quæ provenit ex delicto, & in eam, quæ provenit ex alio defectu. 2. in Totalem, & Partialem. Totalis est, quæ cujusunque Ordinis susceptione, & susceptorum usu quocunque privat; Partialis, quæ Ordinum usu, seu ministerio aliquo, vel solo ascensu ad superiores privat, licet in jam susceptis ministrare non prohibeat. 3. in Perpetuam, & Temporalem. Perpetua est, quæ sola dispensatione tollitur; Temporalis; quæ lapsu temporis cessat, ut est Irregularitas ex defectu ætatis, quæ adveniente ætate, tollitur.

71 Dub. 3. quis Irregularitatem indicare, & in quem cadere illa possit? 1. infligere eam solus Pontifex potest. Suar. de Censur. D. 40. sect. 4. à n. 7. Avil. p. 7. D. 1. fin. Bonac. D. 7. q. 1. p. 2. n. 1. § 2. Palao tr. 29. D. 6. p. 2. n. 1. Ratio est, quia Irregularitas non incurritur, nisi in casibus Jure expressis. atqui nullus alius præter Pont. in Hierarchia Ecclesiastica habet potestatem condendi Jus, ergo &c. Subjectum autem, quod affici per Irregularitatem potest, solum potest esse 1. vir; nam femina nunquam habuit capacitatem ad suscipiendos Ordines, quæ per Irregularitatem tollatur. 2. Baptizatus; nam non baptizati Jure Divino ab Ordinibus excluduntur. 3. Subjectus alicujus Jurisdictioni: hinc incapax Irregularitatis est Summus Pontifex; quia non subditur suis Legibus quoad vim coercitivam. Palao n. 3. § 4. la Croix tom. 8. l. 7. n. 444. & seqq.

72 Quæritur 2. propter quam causam contrahatur Irregularitas? 1. cum Irregularitas juxta dicta n. 70. oriatur ex duplici capite, ex delicto scilicet, & ex defectu, hinc duplicis generis causæ sunt, ex quibus incurritur Irregularitas. Ex delicto Irregulares sunt 1. iterantes Baptismum. 2. suscipientes furtivè Ordinem. 3. ministrantes in Ordine non suscepto. 4. violantes Censuram Ecclesiasticam per susceptionem Ordinis, vel ministracionem in illo in Excommunicatione, suspensione &c. 5. occidentes, vel mutilantes injustè alterum, si hoc voluntariè fiat; & cum inten-

tione expressa occidendi, vel mutilandi; quod extenditur etiam ad mandantem, consentientem &c. 6. Hæretici, & de Hæresi facti, dum non purgant suspicionem. 7. infames infamiæ Juris, & facti &c.

Defectus, ex quibus induci Irregularitas potest, varii sunt. Et 1. quidem ex defectu animi Irregulares sunt amentes, infantes, phrenetici &c. 2. ex defectu corporis Hermaphroditii, carentes requiritæ ætate ad Ordines, & quemcunque alium habentes defectum, qui congruentem Ordinis usum impedit, vel notabilem horrorem seu deformitatem causat. 3. ex defectu natalium Illegitimi. 4. ex defectu Sacramenti bigami. 5. ex defectu Libertatis servi. 6. ex defectu lenitatis concurrentes ad supplicium capitis, vel mutilationem etiam justam, milites occidentes in bello etiam justo, si offensivum hoc sit &c. de quo supra Tit. 12. de reliquis vero spatim per ceteros Libros, maxime Libr. 1. à Tit. 17.

Dub. 1. quale delictum debeat esse illud, ob quod incurritur Irregularitas? 1. non debet esse commissum solo actu interno; nam hos actus Dominus suo reservavit judicio, ac proinde non possunt humano condemnari examine, ut traditur can. si quandoque 1. caus. 15. q. 6. & cogitationis poenam nemo patitur; juxta can. cogitationis 4. de penit. dist. 1. S. Thom. 1. 2. q. 20. art. 5. Sot. l. 5. de Just. q. 1. art. 9. Covar. in Clem. si furiosus p. 1. pr. n. 4. Suar. de Censur. D. 40. sect. 3. n. 6. Sayr. l. 6. c. 2. n. 17. Palao tr. 29. D. 6. p. 3. n. 1. Wiestner hic n. 40. la Croix tom. 8. l. 7. n. 443. Neque obstat, quod in aliquibus Bullis concessum fuerit privilegium dispensandi in Irregularitate mentali; nam ut bene Palao cit. notat, id intelligendum est de Irregularitate omnino occulta, vel concessum est ad sedandos scrupulos, non autem ex necessitate.

2. Actus ille externus debet esse consummatus, & perfectus secundum proprietatem verborum Canonis Irregularitatem inducentis, W estner n. 40. cum cit. Sufficit tamen, etsi sit occultus, ut colligitur ex Trid. sess. 24. c. 6. de Reform. ubi conceditur Episcopis potestas dispensandi in omnibus Irregularitatibus, ex delicto occulto provenientibus. Navar. Man. c. 27. n. 194. Covar. in Clem. cit. p. 2. §. 3. n. 4. Suar. sect. 3. cit. n. 21. Wiestner hic n. 38. Reiffentuel ibid. n. 75. Ratio est, quia delicta externa, quantumvis occulta, Ecclesiæ aliquid decernentis, & poenam ipso facto imponentis judicio subijciuntur. Ex quo patet disparitas cum actibus merè internis; nam horum cognitionem, & punitionem sibi soli, ut dictum est, reservavit Judex Divinus.

3. Actus

76 3. Actus iste debet esse delictum factum ex objecto, & materia grave. An verò si ex circumstantia aliqua excusetur à peccato mortali, eo ipso excusetur delinquens ab Irregularitate, non est constans sententia. Negant Cajet. 2. 2. q. 64. art. 8. & Armill. v. Irregularitas n. 14. Opusculum tenent Navar. l. cit. n. 252. Suar. sect. 3. cit. n. 17. Palao tr. 3. cit. n. 2. Wiestner n. 30. & alij apud istos. Rationem dant, quia Irregularitas est malum gravissimum, utpote privans Ordinis susceptione, & illius usu in perpetuum, & absque spe dispensationis. ergo necessarîo exigit culpam, vel defectum gravem; aliâs poena culpæ gravitatem excederet. Quæ ratio probat, non posse à Pont. Irregularitatem pœnalem indici alicui ob culpam merè venialem: imò non desunt DD. affirmantes, ad quamlibet Irregularitatem, ex delicto proveniente, requiri dolum, seu contemptum.

77 Dub. 2. an ob causam dubiam censendus sit aliquis Irregularis? Potest dubium hoc esse duplicis generis, Juris nempe, & facti. Dubium Juris est, an in Jure ob tale factum imposita sit Irregularitas; Dubium facti, cum certum est tale factum impositam esse à Jure Irregularitatem, dubitat autem quispiam num tale factum commiserit, la Croix tom. 8. l. 7. n. 449.

78 Certum est 1. quodcumque sit dubium, sive Juris, sive facti, debitam diligentiam imprimis adhibendam esse ad investigandam veritatem, neque sic dubitantem interea absque gravi peccato præstare posse quæ Irregulari prohibentur, ut colligitur aperte ex c. illud 5. de Cler. Excomm. ministr. quia manifesto periculo se exponeret violandæ Irregularitatis. Excipitur, nisi interim, dum dubium istud examinatur, dubitans pateretur incommoditatem gravem se Irregularem reputando, ut quia præterit occasio Ordinum suscipiendorum, Beneficii vel alterius lucri comparandi; nam eo casu non videtur Lex in dubio ita rigide obligare, ut ob illius obligationem quis teneatur grave damnum sustinere Palao l. cit. n. 3. post Salas Sanch. &c.

79 Certum est 2. si post adhibitam debitam diligentiam rationibus probabilibus quis ducatur ad existimandum, quod vel facto tali Irregularitas non sit annexa, aut quod ipse non commiserit factum, cui aliâs de Jure annexa Irregularitas est, posse ipsum se reputare immunem esse ab Irregularitate; quia prudenter se gerit opinioni probabilis adherendo, neque in ea probabilitate æquum erat quemquam tam gravi pœnæ subijcere.

80 Difficultas igitur solum est, an si post adhibitam diligentiam debitam adhuc R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

quis hæreat, neque valeat judicium probabiliter efformare, Irregularitatem se non incurrisse (quod raro fiet) reputare se Irregularem debeat? Quia in re variæ sunt Sententiæ. Prima cum Henric. l. 14. de Irreg. c. 3. n. 3. § 4. & c. 14. n. 3. & c. 15. n. 3. & alijs vult, eo casu neminem debere se reputare Irregularem, quousque Sententia Judicis accedat. Rationem dant, quia Irregularitas non incurritur, nisi in casibus Jure expressis, atqui in Jure expressum non est, quod aliquis in casu dubio in foro conscientie se reputare pro Irregulari debeat ergo &c.

Secunda Sententia cum Navar. Man. 81 c. 27. n. 193. Philarch de Offic. Sacerd. tom. 1. p. 1. l. 4. c. 6. not. 2. & alijs relatis à Sanch. l. 2. mor. c. 10. n. 39. § 41. contendit, eo casu quemlibet reputandum Irregularem in foro conscientie, non tamen in foro externo ut talem condemnandum. Eriorem partem probant; quia in foro conscientie semper quis videtur obligatus in dubijs tutiorem partem sequi, cum in ea sequenda nullum sit periculum. At in foro externo, dum delictum non probatur, reus absolvendus est, maxime cum Jure constitutum sit, quod cum sunt partium jura obfura, reo favendum sit potius, quam auctori, Reg. 11. in 6.

Tertia cum Covar. in Clem. si fu- 82 riosus pr. n. 3. Suar. D. 40. de censur. sect. 6. n. 1. Avil. p. 7. D. 2. dub. 5. concl. 1. & alijs asserit, eo casu reputandum quemlibet Irregularem esse non tantum in foro conscientie, sed etiam in externo, & talem non tantum obligari dispensationem quaerere, & interea abstinere à celebratione, sed etiam ut Irregularem à Judice condemnari posse; tum quia textus, decidentes Homicidam in casu dubio reputandum esse Irregularem, loquuntur de utroque foro, ut patet ex c. ad audientiam 12. & c. significasti 18. de Homicid. tum quia forum internum ab externo non discrepat, quando istud præsumptioni falsa non innititur arg. c. fin. de Const. in 6. & c. contingit 1. de Jurejur. eod. igitur si in foro externo judicandus est Irregularis in casu dubio, etiam in foro conscientie ut talis habendus est.

Quarta denique, & meo judicio probabilior Sententia cum Palao tr. 29. D. 6. p. 3. n. 7. § seqq. distinguit inter dubium Juris, & facti; nam si dubium Juris sit, ita dubians nullo modo Irregularem reputare se debet. Ita Sayr. Sanch. Coninck apud eundem Palao, & sumitur ex c. is, qui 18. de Sent. Excomm. in 6. ubi dicitur, ob nullum factum Irregularitatem incurri, nisi id Jure expressum sit. atqui nullatenus in Jure expressum est, quod pro Irregulari se habere debeat ille, qui post diligentem inquisitionem dubitat, an tali facto Irregularitas annexa

nexa sit, ergo non tenetur judicare, tali facto impostam esse Irregularitatem. *Conf.* nemo tenetur ad Legis alicujus observacionem, nisi ea Lex illi fuerit sufficienter promulgata. atqui sic dubitanti Lex Irregularitatis non est sufficienter promulgata; quia ipsi non constat, quod Jure expressa sit, ergo &c.

84 Si verò sit dubium facti, iterum distinguendum est inter dubium facti Homicidij, & inter dubium circa alia facta, quibus constat Irregularitatem de Jure annexam esse. Nam in dubio facti Homicidij: cum scilicet dubitatur, an tu patrueris homicidium tua actione, consilio, vel favore, te judicare debes Irregularem, & ut talis in foro externo habendus, & judicandus es, non quidem absolute, sed quoad effectum abstinendi à celebratione, quærendique dispensationem. Ita Palao l. cit. pro le allegans *Navar. Covar. Az. Sayr. Suar. Sal. Rebell. Valent. Sanch. Avil. Molin. Coninck.* Consentiant Laym. l. 1. tr. 1. c. 6. §. 4. n. 37. Dicast. D. 7. dub. 2. §. 3. Spered. Decif. 77. à n. 31. & Decif. 119. n. 48. Dian. p. 3. tr. 5. Ref. 72. Wieselner hic n. 42. la Croix tom. 8. l. 7. n. 451. Ratio est, quia textus c. ad audientiam, & c. significasti cit. expresse decidunt, in dubio facti Homicidij obligationem esse abstinendi à celebratione, & sic dubitantem tanquam Irregularem habendum: idque non tantum tanquam rem consilij, ut prima Sententia vult, sed tanquam ex obligatione, ut expenditio textus manifestum erit. Additur autem, Quoad effectum abstinendi à celebratione. Et patendi Dispensationem; quia in his tantum periculum animæ imminet, & de his relati textus loquuntur: nullo autem modo ita dubitans censendus est Irregularis quoad privationem Beneficiorum, aliasque pœnas Irregularibus impositas, ut bene cum alijs supra cit. advertit Abb. in c. significasti cit. n. 4.

85 Si verò dubium facti incidat in alijs materijs, extra causam Homicidij, major est controversia. Et rationem dubitandi faciunt 1. textus allegati, ubi dum Pontifex declarat, in dubio Homicidij facti reputandum quemlibet Irregularem, nititur hoc principio, quòd in dubio tutior pars sit eligenda, atqui principium hoc procedit etiam in alijs materijs, ergo &c. 2. Pontifex non videtur novum Jus condere, sed quod æquitati conforme est, declarare; declarat autem, tutiorem partem esse eligendam, ergo in omnibus materijs eligenda est. 3. Lex pœnalis extendi debet ad casus similes, quando ratio decidendi æquè in omnibus procedit.

86 Sed dicendum, extra dubium Homicidij neminem esse Irregularem censendum. Ita Palao n. 9. pro se citans *Navar. Suar.*

Sal. Sanch. Coninck, Avil. Bonacin. Consentiant Laym. l. 1. tr. 1. c. 6. §. 4. n. 39. Dicast. D. 7. dub. 2. §. 3. Spered. Decif. 77. à n. 31. & Decif. 119. n. 48. Schild. tr. 5. n. 67. Bardi discept. 6. c. 7. §. 2. la Croix tom. 8. Libr. 7. n. 450. Sumitur ex c. is, qui 18. de sent. excomm. in 6. ubi deciditur non contrahi Irregularitatem, nisi in casibus à Jure expressis, atqui in jure expressum non est, in dubio facti ultra casum Homicidij Irregularitatem incurri, ergo &c. *Conf.* nam in casu dubio nemo tenetur se sua libertate privare, nisi aliqua Lege cogatur ad hanc privationem sustinendam, atqui nulla adest Lex privans libertate suscipiendi Ordines dubium delinquentem, nisi in casu Homicidij, ergo &c.

Atque hinc Irregularis non est 1. qui celebrat in dubio de contracta Excommunicatione; quia tali celebratione Irregularitatem incurri non est jure expressum: in d. c. Apostolica 9. de cler. excomm. minis. Clericus ob celebrationem Irregularis solum efficitur, si ejus de illa contracta ignorantia crassa sit, & supina, minime obsecro argumentò, eum, qui post adhibitam debitam diligentiam de Censura contracta haret dubius, eamque inculpabiliter ignorat, celebratione non fieri Irregularem. Avil. p. 7. D. 2. dub. 5. concl. 2. Suar. D. 40. sect. 5. n. 13. §. 19. Sanch. l. 1. mor. c. 10. n. 48. Palao p. 3. cit. n. 10. §. ex hac doctrina. Wieselner hic n. 43. Irregularis, celebrans in dubio de facta mutilatione; quia c. cit. decisio exprimit solum homicidium, ad quod mutilatio quidem via, sed revera homicidium non est. Sanch. c. 10. cit. n. 49. Palao n. 10. §. secundo, Pirhing hic n. 60. fin. Wieselner ibid. n. 44. 3. celebrans in dubio, an aliquis sit occisus; quia textus cit. loquuntur tantum de eo casu, quo hominem interfectum esse constat, & dubium est, an ejus mors ex vulnere ab ipso dubitante, an ab alio inflata, vel alià ex causâ secuta sit. Dian. p. 11. tr. 6. ref. 24. pr. §. itaque, Mendo de jure Acad. l. 3. n. 321. Gibalin. de Irregul. c. 4. q. 1 à n. 17. Wieselner hic n. 45. 4. is, quid dubitat, an homicidium ex vulnere à se, vel alio inflato, aliàve causa secutum sit, solum tenetur abstinere à celebratione Missarum. Wieselner n. 45.

Neque obstant Argumenta n. 85. 88 proposita. Ad 1. etsi Principium illud commune sit omnibus alijs materijs, & propterea consilium prudentissimum sit tutiorem sequi partem; quia tamen ut cum Sanchez rectè advertit Palao n. 10. cit. in Irregularitate Homicidij efficacius procedit ob indecentiam specialem, quam secum affert Homicidium in Clerico, ea de causâ disposuit Pontifex, ut in dubio Homicidij censeatur quis Irregularis, quam dispositionem ad alias

illas materias non extendit. *Ad 2.* ibi Pontifex condit novum Jus, quia ex ratione, quod tuior pars sit eligenda, statuit, eum, qui dubius est de Homicidio, censendum esse Irregularem. *Ad 3.* verius est, Legem maximè poenalem ob similitudinem rationis extendendam non esse ad casum, sublata verborum forma non comprehensum.

90 Queritur 3. qui sint Effectus Irregularitatis? Imprimis noto, quod nulla Irregularitas privet actionibus, quæ & Laicis, & Clericis communes sunt, nempe recipere Sacramenta, præter Ordinem, audire Officia Divina, sepeliri in loco sacro, communicare cum fidelibus, baptizare absque solennitate. Palao *tr. 29. D. 6. p. 5. n. 2.* quia Irregularitas solum excludit à gremio, & Regula Clericorum & conf. ab actionibus, quæ Clericorum sunt propriæ: quo prænotato ad questionem propositam dico, tres præcipuè Irregularitatis effectus recenseri. 1. est privatio Ordinis suscipiendi licitè, 2. privatio Beneficiorum consequendorum. 3. privatio Beneficiorum ante Irregularitatem acquisitionum.

Dub. 1. quomodo Irregularitas privet Ordine suscipiendo? *3.* facit, ne licitè suscipi Ordo ab Irregulari possit. Dixi 1. ne licitè; nam valide potest, quia valor receptionis non pender à dispositione Ecclesiæ, & conf. ipsa eundem impedire non potest, modò adsint alia requisita. Circa Primam Tonsuram diversa est ratio; nam hæc ab institutione Ecclesiæ pender: unde Ecclesia illius susceptionem posset irritam reddere in Irregulari. Possit, inquam; de facto enim non constat, quod irrationem hanc apposuerit: imò sunt DD. qui etiam negant, quod susceptio Primæ Tonsuræ Irregularibus sit prohibita, eo nixi fundamento, quia Irregularitas est impedimentum Ordinis suscipiendi; prima autem Tonsura non est Ordo, sed tantum dispositio ad Ordines. Verum hæc sententia nullatenus est admittenda: & ratio est, quia Irregularitas tendit ad constituendum Irregularem extra Clericorum Statum, & Regulam, quod est effectus Tonsuræ oppositus, quæ tonsuratum ad Statum Clericorum adoptat. Palao *p. 5. cit. n. 2.* & ab eo relati. Neque obstat, quod Prima Tonsura proprie non sit Ordo; quia satis est, quod sub Ordine latè dicto comprehendatur juxta *c. cum contingat 11. de atat. & qualit.* Accedit, quia per Irregularitatem fit quis incapax Ordinis suscipiendi, igitur etiam primæ Tonsuræ; male enim quis se disponit ad aliud, quod habere non potest.

91 Dixi 2. ne suscipi Ordo *3.* nam quando Irregularitas supervenit Ordini iam suscepto, videndum est, an sit Irregularitas ex delicto, an ex defectu. *si ex delicto,*
R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

puta ex homicidio, ex iniqua Ordinum susceptione, vel administratione &c. privat ordinatum quolibet exercitio Ordinis suscepti, & inhabilem reddit ad alium suscipiendum; quia præstat omnem effectum, quem præstare potest, ut colligitur ex *c. fin. de temp. ordin. & c. inquisitionis 21. de accus.* & cum communi norant Covar. in *Clem. si furiosus p. 1. §. 1. n. 3.* Navar. *Man. c. 27. n. 144.* Suar. *D. 40. sect. 2. n. 4.* Avil. *p. 7. D. 2. dub. 6.* Palao *p. 5. cit. n. 3.* Wiestner *hic n. 47.* Si verò ex defectu descendat Irregularitas, privat solum exercitio Ordinis suscepti, & potestate suscipiendi, ad quem per ejusmodi defectum inhabilis factus est: ut si duo digiti cum mediata palmæ abscissi fuerint, si Sacerdoti, Irregularis ille sit ad celebrandum; si Diacono, ad Sacerdotium suscipiendum: nequaquam tamen impedit aut Diaconum à ministerio Ordinis rite suscepti, neque Sacerdotem à reliquis muniis Sacerdotalibus, qualia sunt Matrimonio assistere, absolvere à peccatis, vel alia Sacramenta ministrare. Navar. *l. cit. n. 191.* Suar. *sect. 3. n. 25.* Avil. *dub. 6. cit. §. circa, Palao n. 3.* Neque refert, an talis defectus culpabiliter sit contractus, neque; quomodocunque enim supervenerit ordinato, solum impedit usum illius Ordinis, quem defectuosus præstare nequit, prout dictum est *Lib. 1. Tit. 20. n. 14.* Quare talis defectus inducet Irregularitatem solummodo partialem.

Dub. 2. quomodo Irregularitas privet Beneficiorum consecutione? Certum est, quod Irregularis non possit licitè accipere Beneficium *c. fin. de Cler. pugn. in duell. & Trid. sess. 14. c. 7. de Reform.* saltem si Irregularitas sit absoluta, & totalis; nam hæc Clericum à Statu, & Ordine Clericali omnino deiecit: conf. deiecit etiam ab iis, quæ Clericalem Ordinem requirunt, & quæ illius sunt propria. Aliud est, si Irregularitas sit partialis duntaxat, & ordinato supervenerit non ex delicto, sed ex defectu, si- cut est Irregularitas, quæ refertur *c. Presbyterum 2. de Cler. agrot.* nam huic validè, & licitè potest conferri Beneficium, saltem si tale illud sit, ut non requirat usum repugnantem defectui. Valent. *tom. 4. D. 7. q. 19. p. 2. v. & dicendum.* Sayr. *l. 6. Thesaur. c. 2. n. 13.* Garc. *de Benef. p. 7. c. 12. n. 19.* Bonac. *D. 7. de Irregul. p. 4. n. 3.* Palao *tr. 29. D. 6. p. 5. n. 5.*

Difficultas est, an valida sit collatio Beneficii, quæ facta est Irregulari absolute, vel tali, qui functiones Beneficii exercere licitè non potest. Negat communis Sententia ex ratione, quia Irregularis exclusus est ab Ordine, & ejus exercitio, ergo exclusus est etiam à Beneficio, quod Ordinem necessariò requirit; etenim inhabilis ad unum inhabilis cenferi debet ad omnia illa, qua

quæ ex eo unò consequuntur arg. c. translato 3. de Constit. junct. Gloss. in can. sudeat 59. V. ut tale Beneficium dist. 50. Conf. ex c. cum bone 8. de atar. §. qualis. c. postulastis 7. & c. fin. de Cler. excomm. ministr. c. fin. de Cler. pugn. in duell.

94 Verùm his non obstantibus, adhuc probabilis est Sententia, quæ negat hujusmodi collationem esse irritam. Ita Sylv. V. Excommunicatio 4. n. 4. Felin. in c. inquisitionis 21. n. 6. §. 8. de Accus. Suar. D. 40. sect. 2. à n. 30. Coninck D. 18. dub. 1. n. 4. Laym. l. 1. tr. 5. p. 3. c. 1. n. 2. §. 3. Casp. Hurtad. de Irreg. diff. 5. à n. 20. Palao l. cit. n. 6. §. seqq. arg. c. si soli 6. de concess. Prab. in 6. ubi dicitur, prohibitionem Pontificis non irritare collationem, nisi ei adjungatur Decretum irritans, quòd Decretum cum non reperitur respectu collationis Beneficii Irregulari factæ, plus non sequitur, quàm quòd talis collatio, & receptio Beneficii sit illicita, & per sententiam irritanda, non verò quòd sit irrita ipso Jure. Conf. quia Irregularitati non sunt tribuendi plures effectus, nec plures pœnæ, quàm sint Jure expressæ, atqui in Jure nullus est textus, exprimens, collationem Beneficii Irregulari factam esse irritam, sed ad summum illicitam.

95 Neque aliud probat Argumentum contrarium; neque enim ex eo, quòd Irregularis exclusus sit ab Ordine suscipiendo, & illius exercitio, sequitur susceptionem Beneficii esse invalidam: patet in eo, qui incurrit Excommunicationem minorem, & propterea non potest licite eligi, quamvis electio ejus sit valida. Accedit, quia Irregularis potest procurare dispensationem & interim Beneficio per alium interservire, ejusque muneris satisfacere. Non plus probant textus in Conf. allati, nam c. cum bone non loquitur de Irregulari, sed de suspensis, & in Suspensione per triennium perseverantibus, neque hos reddit inhabiles ad Beneficia, sed decernit spoliandos esse Beneficiis antè possessis, & eo tempore acquisitis. c. postulastis, iterum non de Irregulari, sed de Excommunicato loquitur. c. fin. eod. de legato Excommunicatione minori, c. fin. de cler. pugn. in duell. dicitur cum Clerico, qui homicidium commisit, posse misericorditer dispensari, ut Beneficium obtineat, non quia invalida esset Beneficii collatio, sed quia illicita.

96 Dub. 3. an Irregularitas Jure ipso privet Beneficiis ante Irregularitatem obtentis? Rationem dubitandi facit I. Trid. quod sess. 14. c. 7. de reform. loquens specialiter de Irregularitate Homicidii voluntarii inquit: Qui sua voluntate Homicidium perpetraverit - - omni Ordine, ac Beneficio, & Officio Ecclesiastico perpetuo careat. sed caret Ordine ipso Jure, & abs-

que Sententia condemnatoria, ergo etiam carere debet Beneficio, & Officio. 2. can. si quis Episcopus 8. caus. 1. q. 1. ubi Simoniacus, c. cum secundum 19. de Heret. in 6. ubi Hæreticus, & c. pro humani 1. de Homic. in 6. ubi Assassinus ipso Jure videtur privati Beneficio suo. 3. quia Irregularis incapax plerumque est exercendi officium, ratione cujus Beneficium conceditur, ergo ipso Jure videtur illud amittere, cum satisfacere ejus obligationi non possit.

Sed standum negativâ sententiâ quam cum communi defendunt. Navar. Man. c. 27. n. 249. dict. 5. Henric. l. 14. c. 2. n. 6. Valent. tom. 4. D. 7. q. 19. p. 2. §. quinto. Suar. D. 40. sect. 2. n. 15. & D. 44. sect. 4. n. 2. Bonac. D. 7. p. 4. n. 8. Coninck D. 18. dub. 1. n. 5. Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 1. n. 1. coroll. 3. Hurt. Diff. 5. n. 20. Palao tr. 29. D. 6. p. 5. n. 9. Wiestner hic n. 48. la Croix tom. 8. l. 7. n. 439. Colligitur ex c. Clericus 5. ne Cler. vel Monach. c. fraternitati 6. & c. seq. §. questivus de Cler. excomm. ministr. c. ex literis 10. de Excess. Prelat. in quibus textibus ad Beneficiorum privationem requiritur Officium Judicis. Conf. quia nemo ipso facto ante sententiam privatur bonis suis, vel juribus actu possessis, nisi id clarè exprimat Leges, nullus autem extat textus hanc pœnam ipso Jure inducens, ergo &c.

Addo tamen, etsi Beneficiatus, in Irregularitatem incidens ob delictum, retinere possit Beneficium, usque dum per sententiam eo privetur, ipsum tamen debere procurare Dispensationem, & interim Beneficii muneri per alium satisfacere in his actionibus, quæ rationem Irregularitatis illi sunt prohibita. Quodsi autem Dispensationem impetrare aut nolit, aut non possit, retinere illud non poterit; quia sic Ecclesia in perpetuum spoliaretur servitio suo. Poterit tamen illud resignare, etiam in favorem, ac si nullam Irregularitatem incurrisset, etiam pendente lite, & accusatione facta de Irregularitate; quia usquequo accedat sententia, & condemnnetur, retinet Jus in Beneficio. Sayr. l. 6. c. 2. n. 14. Suar. D. 40. sect. 2. n. 19. Palao p. 5. cit. n. 15. la Croix n. 439. cit. Et hoc verum est etiam casu, quo durante accusatione Irregularitatis Beneficium ipsius impetravit alius sub conditione, si privetur Irregularis; quia ita renuntians usus est suo Jure. Molin. tr. 3. de J. §. J. D. 78. n. 2.

Argumenta in contrarium n. 96. al. 99 lata non sunt efficacia. Ad 1. Clericus, ob homicidium voluntarium Irregularis factus, tantum privandus venit Beneficio suo, sicut etiam in aliis; nam in his Trid. nihil innovavit: neque sequitur, quòd si Irregularis ipso Jure privetur Ordine suscepto, ipso Jure, & abs-

ante sententiam etiam carere debeat, & privari Beneficio, & Officio; nam prius clarè decifum est in Jure, non autem posterius: quare Concilii verba intelligenda sunt juxta ipsarum rerum naturam, & dispositionem Juris antecedentem, ut evitetur Juris correctio. *Ad 2.* similiter etiam de Simonia, Hæresi &c. dicendum, quod ob hæc, & similia delicta Irregularis factus solum privandus veniat. *Ad 3. N. Conf.* quia talis Beneficiatus, usque dum Dispensationem impetret, Beneficio satisfacere per alium potest.

¹⁰⁰ Dub. 4. an, & quomodo Irregularis privetur Pensionibus, fructibus Beneficii, Jurisdictione pertinente ad forum contentiosum? *Ad 1.* in Jure Pensionum privatio Irregulari indicta non est, sed decernenda relinquitur arbitrio Judicis, spectata delicti qualitate, ut decifum à S. Congr. Card. referunt Ricc. Decif. 524. Barbof. ad sess. 14. Trid. c. 7. de reform. Suar. D. 44. sect. 4. n. 34. Bonac. D. 7. p. 4. n. 11. Palao p. 5. cit. n. 12.

¹⁰¹ *Ad 2.* Si ejusmodi Irregularis muneribus Beneficii sui per se, vel per alium exercuit, non privatur Beneficii fructibus, nec venit privandus per sententiam; quia titulum Beneficii retinet, & jus habet percipiendi illius fructus, postea muneris exercitio. Suar. D. 40. sect. 2. n. 20. Coninck D. 18. dub. 1. n. 5. Filiuc. tr. 19. n. 69. Bonac. p. 4. cit. n. 10. Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 1. n. 1. coroll. 3. Palao p. 5. cit. n. 13.

¹⁰² *Ad 3.* dico, Jurisdictionem fori externi, & alias functiones, quæ Irregulari specialiter non prohibentur, ab eodem exerceri posse Palao n. 14. & ab hoc cit. Ratio est, quia Irregularitas non deicit à Beneficio, & Officio. ergo nec ab illius usu, Poterit igitur ejusmodi Irregularis excommunicare, eligere, conferre Beneficia, sicut poterat, antequam in Irregularitatem incideret. Item Parochus Irregularis licitè poterit assistere matrimonio, & assistendi licentiam dare, imò licitè poterit dare licentiam administrandi Sacramenta. Neque obest, quod per Irregularitatem sit dejectus à Statu Clericali, cui Jurisdictio Ecclesiastica alligatur; nam Clericatus tantum requiritur tanquam conditio, ut subiectum sit capax Jurisdictionis, illa tamen concessa, ejus usus non est actus Ordinis, ac proinde per Irregularitatem non prohibetur.

¹⁰³ Queritur 4. quæ causa excuset ab Irregularitate? *Certum est*, Irregularitatem ex delicto non incurri per actum, qui non est peccatum mortale: conf. ab Irregularitate excusatur omnis ille, qui excusatur à peccato mortali; quia, ut n. 76. dictum est, est pœna gravissima. igitur peccatum grave ad sui incurfionem requi-

rit, ut sit proportio inter pœnam, & culpam.

Dub. 1. an excusetur ab Irregularitate, qui ignoravit, quod delictum, quod commisit, Lege Ecclesiastica specialiter sit prohibitum? *Ratio dubitandi est*, quia Irregularitas non tam in pœnam delicti, quam ob decentiam Status Ecclesiastici indicitur, cui decentia obstat delictum, etsi ignoretur speciali Lege Ecclesiastica illud esse prohibitum.

Sed dicendum, probabilius excusari. Ita Coninck D. 18. de Irreg. dub. 4. concl. 1. Palao tr. 29. D. 6. p. 6. n. 1. & alii. *Probabiliter potest* 1. ex c. fin. de Conf. in 6. ubi deciditur, Constitutionibus Ordinariorum, quoad pœnas in his sancitas, non ligari illos, qui has ignorant; quia æquum non est æquali pœna punire transgressorem Legis ex ignorantia, quæ punitur transgressor ejus malitiosus, cum ignorantia à transgressione culpabili Legis excuset: quæ decifio à fortiori procedit in Constitutionibus Pontificiis, 2. ex cap. proposuisti 2. dist. 82. ubi Clerici luxuriosi, ignorantes, sibi delictum istud per Legem Ecclesiasticam sub pœna Depositionis prohibitum esse, venia digni, pronuntiantur, & afficiuntur pœna mitiori arbitrio Judicis. ergo ignorantia Legis Ecclesiasticæ excusat à transgressione, & à pœna ei annexa, 3. ex ratione; quia pœnalis Irregularitas plerumque ab Ecclesia indicitur in pœnam inobedientiæ, & contumaciæ adversus Ecclesiam, siquidem superadditur violationi Censurarum, quæ inobedientiam, & contumaciam requirunt, atqui inobedientia, & contumacia stare non potest cum ignorantia Legis Ecclesiasticæ, ergo &c.

Ad Rationem dubitandi dico, Irregularitatem non inductam solum ob decentiam Status Ecclesiastici, sed simul etiam in pœnam obedientiæ Ecclesiasticæ violatæ, quæ cum, postea Legis ignorantia, cesset, necesse est, ut eo casu cesset etiam Irregularitas.

Dub. 2. an incurrat Irregularitatem, qui quidem sciat, delictum suum esse speciali Lege Ecclesiastica prohibitum, probabiliter tamen ignorat Irregularitatem eidem annexam? *Communis sententia cum Carden. Crif. diff. 75. n. 37. Wex Ariad. p. 5. tr. 2. contr. 5. la Croix tom. 8. l. 7. n. 482. Wiestn. hic n. 46. & aliis affirmat* incurrere. *Moventur* 1. quia ignorantia pœnæ non videtur excusare ab illius incurfione; aliàs pluri mi delinquentes à pœnis per Legem statutis excusarentur. 2. si esset aliqua ratio, quare non incurratur, esset ista, quia etiam Excommunicatio, & aliæ Censuræ Ecclesiasticæ probabiliter non incuruntur, nisi delinquens sciat, illas esse delicto suo annexas. atqui inter Irregularitatem, & Censuras non est paritas; nam Censuræ sunt

pænæ Medicinales, quæ; ut incurrantur, cognitionem requirunt. 3. Si ad incurrendam Irregularitatem necessarium foret cognoscere eam pænâ delicto annexâ, Homicida ignorans hanc pænâ Irregularitatem non incurreret, sed liberè posset ad Ordines promoveri. hoc autem est falsum; nam etiam Judex, justè reum condemnans ad mortem, etsi nesciat factò suo annexam esse Irregularitatem, Irregularis efficitur, ergo multo magis, qui iniquè occidit alterum.

103 Hæc sententia ut communis, & in praxi recepta tenenda omnino est, ut bene notat Palao p. 6. cit. n. 3. contraria tamen, quæ vult, eo casu Irregularitatem non incurri, adhuc probabilis est, ut cum eodem Palao docent Sanch. l. 9. de matr. D. 32. n. 21. Suar. D. 4. de Censur. sect. 9. n. 22. Coninck D. 18. dub. 4. n. 31. Bonac. D. 1. de Censur. q. 2. p. 1. n. 13. Dian. p. 3. tr. 5. ref. 67. Dicast. D. 7. n. 91. la Croix tom. 8. l. 7. n. 482. Ratio est, quia etsi consensus delinquentis in pænâ non requiratur ad sustinendam illam, requiritur tamen illius consensus in culpam, prout est causa talis pænæ, quod fieri nequit absque noticia pænæ, quando pænâ est extraordinaria. Talis autem est Irregularitas delicto annexa, quia obligat delinquentem, ut eam in se exequatur, ergo ceteri non debet incurri ab ignorante, Legem sub tali pænâ esse latam.

109 Argumenta n. 107. in contrarium allata videntur posse dissolvi. Ad 1. non est inconveniens, quod multi ab hac pænâ in foro conscientie excusentur, sicut excusantur, à Censuris, cum in eodem foro adversus Legem Ecclesiasticam completè non delinquant, ignorando pænâ extraordinariam, sub qua Lex lata est. Ad 2. Ictet Censuræ, & Irregularitas in hoc differant, quod Censuræ sint pænæ Medicinales, Irregularitas autem, quæ ex delicto oritur, rationem pænæ vindicativæ habeat, tamen in hoc paritas adhuc manet, quod tam illæ, quam ista sint pænæ extraordinariæ: est autem instar Regulæ, quod committens aliquid delictum subiaceat quidem pœnis tali delicto proportionatis, non autem aliis extraordinariis, quæ imponuntur ad vitandum frequentem delicti usum, vel ob aliam causam, nisi delinquens sciverit, delictum sub ea pænâ prohibitum esse. Ad 3. negatur paritas: nam Judici Irregularitas non in pænâ, sed ob decentiam posita est; at Homicidæ tum ob decentiam, tum in pænâ delicti indicitur Irregularitas: quæ cum graviore pænâ, & difficiliore dispensationis sit, mirum non est, quod cognitio Legis eam indicentis expostuletur.

Quæritur 5. quomodo Irregularitas tolli possit? Et 1. quidem dubitatur, an aliqua Irregularitas tollatur per Baptismum? R. si rectè res consideretur, nulla Irregularitas Baptismo tollitur; quia nulla est, quæ Baptismum præcedat, cum Ecclesia nullam Jurisdictionem habeat in eos, qui sunt extra Ecclesiam. Sunt tamen aliqui defectus, qui post Baptismum remanent in Baptizato, & ratione quorum Baptizatus constituitur Irregularis, uti est, 1. si ante Baptismum bigamus fuerit, 2. si claudus, cæcus, vel aliam corporis deformitatem habeat. 3. si sit illegitimus. 4. si infamis infamâ Juris, quæ est ex sententia condemnatoria in Judicio; nam infamia facti etiam ex Homicidio per Baptismum aboletur: & eatenus aliquo modo Baptismus dici potest tollere Irregularitatem; quia hominem quasi in alium virum mutat, Palao tr. 29. D. 6. p. 7. n. 1. & apud hunc Henrig. Sayr. Laym.

Dub. 2. an, & quam Irregularitatem relaxet Professio Religiosa, aut emissio Votorum in aliqua Religione approbata? R. tollit Irregularitatem, quæ oritur ex defectu natalium, in ordine ad suscipiendos Ordines. Navar. Man. c. 27. n. 101. Sayr. l. 7. c. 13. n. 9. Sanch. l. 7. de Matr. D. 86. n. 2. Suar. D. 4. sect. 1. n. 3. Coninck D. 18. dub. 14. con. l. 2. Bonac. D. 7. q. 5. p. 2. n. 3. Laym. l. 1. tr. 5. p. 5. c. ult. circa fin. Palao p. 7. cit. n. 2. & habetur c. filii 1. de fil. Presbyter. quæ tamen Irregularitas perseverat in ita Professio quoad dignitates, & Prælaturas c. fin. tit. cit. nisi Religio, quam proficitur, hoc privilegium habeat, sicut habent; Palao teste, omnes ferè Religiones, ut earum Religiosi, etiam si natalium defectu laborent, in Prælatos possint eligi.

Reliquæ Irregularitates, si Justè commune spectentur, per Professionem Religiosam non tolluntur; quia nullum est fundamentum hujus relaxationis. At si privilegia Religioni concessa spectentur, etsi illas Professio Religiosa non relaxat, potestatem tamen concedunt eas relaxandi: & ita in Societate JESU Præposito Generali pro foro conscientie conceditur facultas relaxandi quamlibet Irregularitatem, etiam Bigamiæ, & Homicidii, ut constat ex Compend. privil. Societ. V. Dispensatio à §. 1. usque ad 6. & notat Palao l. cit. n. 2. Wiestn. hic n. 50. Quin imò, ut idem Palao notat, omnibus Religionibus Mendicantibus concessum est privilegium relaxandi Irregularitatem Homicidii etiam voluntarii, dummodo notoria non sit, ex privilegio Martini V.

Dub. 3. quis relaxare Irregularitatem possit dispensando? Certum est, posse

posse illam relaxari à Summo Pont. cum enim illa ortum ab ipso habeat, necesse est, ut etiam per eundem tolli possit: in aliquibus tamen difficilius dispensat, ut in Irregularitate Bigamiæ; quia ab Apostolica traditione descendit: & in illa, quæ oritur ex Homicidio voluntario; quia gravem continet indecentiam.

114 *Difficultas est, utrum dispensare in Irregularitate etiam possit Episcopus? Ratio dubitandi est, quia Episcopus potest absolvere ab Excommunicatione, si eam sibi Pontifex non reservavit c. nuper 29. de Sent. Excomm. ergo potest etiam relaxare Irregularitatem. Sed hoc argumentum nihil probat; imprimis enim retorquetur argumentum: sequeretur enim, quod etiam Parochus possit relaxare Irregularitatem, sicut absolvere potest ab Excommunicatione non reservata, 2. Excommunicatio est pœna medicinalis, quæ cum ex natura sua tolli exigat, quando delinquens correctus est, ab ea absolvens facit id, quod à Jure præcipitur, at Irregularitas est impedimentum de se perpetuum, igitur illud auferens, nisi specialem ad hoc potestatem habeat, vulnerat Jus volens illam durare perpetuò. 3. absolutio ab Excommunicatione est maximè necessaria salutis spirituali fidelium, cum impediatur Sacramentorum receptionem, privet Ecclesiæ suffragiis &c. at per Irregularitatem solum impeditur susceptio Ordinis, vel suscepti usus, qui minis necessarius est ad salutem propriam Irregularitate affecti.*

115 *Quare dicendum, Episcopum tum solum posse dispensare in Irregularitate, quando hoc ipsi concessum est; aliàs, quoties dispensatio circa Irregularitatem eidem concessa non est. cenlebitur Pontifici reservata. Suar. D. 41. sect. 2. n. 3. Palao tr. 19. D. 6. p. 7. n. 4. cum communi. Conceditur autem ei per Trid. sess. 24. c. 6. de reform. potestas in illa dispensandi, quando provenit ex delicto occulto, & ad forum contentiosum nondum deducto, exceptâ illâ, quæ oritur ex Homicidio voluntario.*

116 *Dub. 4. quæ conditiones requirantur, ut Episcopus dispensare in Irregularitate possit? R. 1. requiritur, ut Irregularitas proveniat ex delicto occulto, & nondum deducto ad forum contentiosum, ut patet ex c. 6. cit. Occultum tunc dicitur delictum esse, quando, etsi pertinet probari possit, ignoratur tamen à majori parte populi, seu communitatis, in qua ad minus decem resident, ubi delictum commissum est; ideoque occultum notorio opponitur. Quodsi Delictum in uno loco est publicum, in alio nec scitur, nec timetur probabiliter sciendum, putant aliqui cum Sanch. l. 2. mor. c. 11. n.*

21. posse Episcopum talis loci vi *Decreti Conc. cit.* in ea dispensare. Sed Palao p. 7. cit. n. 10. existimat contrarium; quia hoc modo nulla ferè inveniretur Irregularitas, in qua Episcopus dispensare non possit, quia nulla esset, quæ alicubi ignota non est. *Ad forum contentiosum deductum censetur delictum, quando delatum est Judici, & insuper delatio parti intimata. Unde si delatum quidem sit Judici, non tamen intimatum parti, dici nequit deductum ad forum contentiosum. Imò quia juxta communem sententiam Judicium primum incipit à contestatione huius, poterit Episcopus, usque dum lis contestetur, in Irregularitate dispensare. Idem potest, si reus, postquam delictum ad forum contentiosum deductum est, ex defectu plenæ probationis, aut falsis probationibus absolutus fuit ab instantia, & observatione Judicii, & multo magis si per sententiam definitivam; quia tunc delictum illud se habet, ac si ad forum contentiosum deductum non fuisset, Palao l. cit. n. 11. § 12.*

2. Requiritur, ut is, quocum in Irregularitate dispensat Episcopus, sit ejus subditus, prout habetur in Trid. c. 6. cit. ibi, *Quoscunque sibi subditos.* Veniunt autem hic nomine Subditorum, qui in Diœcesi talis Episcopi domicilium habent, vel per majorem anni partem in ea commorantur: non verò peregrini, scholastici, & mercatores, qui non commorantur in Diœcesi per majorem anni partem; nam hi, etsi possint à peccatis absolvi, non tamen in Irregularitatibus, & Votis dispensari, Suar. D. 41. de Censur. sect. 2. n. 10. § 12. Sanch. l. 2. mor. c. 11. n. 9. Palao p. 7. cit. n. 8. Vagitantem, qui nullibi habent certam sedem, absolvi, & dispensari possunt ab Episcopo loci, in quo reperiuntur; quia alicui debent subijci Sanch. l. cit. n. 8. Palao l. cit. fin.

3. Requiritur, ut dispense Episcopus in sua Diœcesi juxta Trid. l. cit. ibi: *in Diœcesi sua: quorum verborum, ut Sanch. l. cit. à n. 16. & Palao n. 9. notant, legitimus sensus non est, ut per ea limiteretur ullo modo Jurisdictio Episcopi, quasi non posset subditis relaxare Irregularitatem, existens extra Diœcesin suam; cum enim relaxatio hæc sit actus Jurisdictionis voluntariæ, subditis impertiri ab Episcopo potest, etiam existente extra Diœcesin suam: sed potius per ea verba extenditur Jurisdictio; præstant enim hunc sensum: Potest Episcopus quoscunque sibi subditos, vel qui proprie, & per se subditi sunt, eo quod in Diœcesi illius domicilium habeant, vel qui et subduntur ratione existentie in sua Diœcesi, tametsi domicilium non obtinuerint, absolvere à quibuscunque casibus &c.* Ex quo sequitur, Episcopum absolvere, & dispensare

fare cum subdito posse, etiam si tam iste, quam ipse extra Diocesim existant. Sanch. l. cit. n. 17. Palao n. 9. cit.

119 4. Requiritur vi verborum Trid. l. cit. ibi in foro conscientie videtur, ut detur Dispensatio, & pro fit foro conscientie tantum. Sed ut bene advertit Sanch. l. cit. n. 12. & Palao n. 14. verba illa non sunt appolita, cum de Dispensationibus sermo est, sed cum agitur de absoluteione à casibus reservatis, igitur cum hæc potestas concedatur absolute, non solum pro foro conscientie, sed etiam pro foro externo professe debet.

20 Dub. 5. quoniam hic veniant nomine Episcopi? hoc nomine hic veniunt principaliter illi Episcopi, qui ordinariam in subditos Jurisdictionem habent. Et cons. eo nomine intelligendus non venit 1. Archiepiscopus respectu subditorum Suffraganei sui; quia non est illorum Superior absolute, nisi in causis ad ipsum per Appellationem devolutis c. cum non 1. de Offic. Legat. c. duo 9. & c. pastoralis 11. de Offic. Ordin. 2. Vicarius Generalis, nisi specialiter facultas hæc ipsi concessa sit; nam ex vi Vicariatus eam non habet, ut multis allegatis docet Sanch. l. 2. de Matr. D. 40. n. 12. & l. 4. mor. c. 38. n. 18. & ratio est, quia Dispensatio reputatur quasi restitutio in integrum, quæ in generali mandato non continetur l. illud 25. fin. ff. de minor. 3. Prælati Regulares respectu Religiosorum sibi subditorum; quia non habent Diocesim, quod videtur necessarium requisitum, ut gaudeant privilegio Trid. ibi in Diocesi sua. Extendit tamen hæc potestatem pro foro conscientie S. Pius V. Motu proprio ad Prælatos etiam locales Religionum exemptarum erga Religiosos sibi subiectos.

Venit tamen hic nomine Episcopi 1. Capitulum Sede vacante; quia succedit in ijs, quæ competunt Episcopo jure ordinario speciali, licet non succedat in illis, quæ eidem competunt jure speciali delegato, atqui hæc potestas dispensandi in Irregularitatibus per Trid. Episcopis competit jure ordinario, ergo &c. 2. Abbates, & alij Prælati habentes propriam Diocesim, & in ea Jurisdictionem quasi Episcopalem independentem ab Episcopo exercentes; nam hæc potestas est beneficium Principis Juri communi insertum, ergo latè est interpretationis; cons. extendi debet etiam ad hos Prælatos. Accedit, quia hi Prælati ab Episcopis solum differunt in consecratione, atqui ad hæc potestatem exercendam non opus est consecratione; nam etiam non consecrati Episcopi hæc potestatem habent. 3. competit hæc facultas ijs, quibus Episcopi potestatem hæc delegaverint; nam quia est Jurisdictionis voluntarie, si-

cut absoluteio, ita & dispensatio hæc delegari alteri ab Episcopo potest.

Dub. 6. Quoniam alia advertenda sunt circa relaxationem Irregularitatis?

1. si plures sint Irregularitates, de quibus impetranda sit dispensatio, necessarium est mentionem facere illarum, quæ sunt ob diversa delicta contractæ; quia auferri potest una sine alia. Navar. Man. c. 27. n. 32. Sanch. l. 8. de Matr. D. 24. n. 7. Avil. p. 7. de Irregul. D. 10. n. 8. Palao tr. 29. D. 6. p. 7. n. 16. At si contractæ sint ob delictum ejusdem generis sæpius iteratum, v. g. quia sæpius celebrasti in Excommunicatione, plures occidisti &c. non est opus exprimere vices in particulari, in quibus Irregularitas contracta est; necessarium tamen est saltem in genere eas exprimere, ut pro omnibus dispensatio concedatur. Suar. D. 44. sect. 3. n. 28. Coninck D. 18. dub. 14. fin. Palao l. cit. la Croix tom. 8. l. 7. n. 463.

2. Quando in privilegio, vel potestate dispensandi in Irregularitatibus, data Religionibus, vel Episcopis, sit aliqua Exceptio, ea stricte est interpretanda. Et hinc si alicui concedatur potestas dispensandi, præterquam in Bigamia, intelligendum hoc est de Bigamia vera non similitudinaria; si excipiatur Homicidium voluntarium, intelligendum de injusto, & directè volito, non de eo, quod commissum est ad sui defensionem, excedendo moderamen inculpate tutelæ, aut quod ex subita ira commissum est. Coninck dub. 14. cit. concl. 5. Laym. l. 1. tr. 5. c. 5. n. 9. fin. Palao n. 17. la Croix n. 472.

3. si Episcopus vel Prælati conscientius Irregularitatis, in qua dispensare potest, admittat Irregularem ad Ordines, vel Beneficium, censendus est cum illo dispensasse; quia non debet præsumi voluisse peccare, ut ex communiore sententia docet Sylv. V. dispensatio q. 15. & V. Irregularitas q. 28. Henriq. l. 14. c. 17. n. 4. Suar. D. 41. sect. 3. n. 4. Bonac. D. 7. q. 5. p. 1. fin. Palao n. 18. Verùm hæc dispensatio tantum valebit pro foro conscientie; nam in foro externo nullatenus admittitur hæc tacita dispensatio à Prælati inferiore Pontifice; quia in Jure communi inferior Pontifice dispensationem concedere nequit non præmissa cognitione causæ. Palao l. cit.

4. Dispensatus ad Ordines etiam à Pontifice non hoc ipso censetur dispensatus ad Beneficia Curata, Dignitates, & Prælaturas. Palao n. 19. & ab hoc cit. Quoad Beneficia simplicia distinguendum est; nam si dispensatus sit ad maiores Ordines, hoc ipso etiam censetur dispensatus ad Beneficia simplicia; quia nullum decet Sacris initiari, qui Beneficium non habet, ex Trid. sess. 21. c. 2. de reform. nam

nam esto, aliquando aliquis iniatur titulo patrimonij vel pensionis, id quasi ex dispensatione sit ob necessitatem, vel utilitatem Ecclesiæ. *Contra* si dispensatus sit tantum ad Ordines minores; nam hic non hoc ipso reputabitur dispensatus ad Beneficium simplex, utpote qui adhuc redire ad vota Sæcularia potest. Sanch. l. 2. de Matr. D. 1. n. 27.

126 §. Dispensatus ad Ordines, si Minores nondum habet, censi debet dispensatus ad istos solos: si verò Minoribus susceptis, dispensatio hæc superveniat, intelligi debet facta pro Majoribus. Sanch. D. 1. cit. n. 26. Palao n. 20. *Ratio primi* est, quia Dispensatio strictè interpretanda est, & sufficienter effectum suum sortitur

dispensatione pro minoribus Ordinibus concessa. *Ratio secundi*, quia aliàs frustranea, & inutilis esset dispensatio.

6. Si Episcopus, sciens aliquem esse Irregularem, ipsi tamen concedat Litteras Dimissorias ad Ordines, eo ipso concedere censetur facultatem, ut ab ordinante dispensetur in Irregularitate, vel alio impedimento, quod susceptionem Ordinum impedit; ne concessio Dimissoriarum sit sine effectu. *Secus est*, si ignarus fuit Irregularitatis, vel impedimenti; censetur enim tunc concessio dimissoriarum facta ob vel subreptivè, & esto, valida sit, cum ipsa tamen Dispensatio in Irregularitate non connectitur necessario. Sanch. n. 25. Palao n. 21.

S. III.

De alijs Pœnis Ecclesiæ Spiritualibus.

SUMMARIUM.

128. Privatio Beneficii induci potest dupliciter, scilicet ipso Jure, & per Sententiam condemnatoriam.

129. Effectus privationis ipso Jure inductæ.

130. Effectus inductæ per sententiam condemnatoriam.

131. Quando pœne huic sit locus?

132. Deposito alia est simplex, alia solennis.

133. Differentia simplicis à privatione Beneficii.

134. Et à Suspensione.

135. An depositus retineat privilegia Canonis, & fori?

136. Ob quæ crimina à Jure imposita sit pœna Depositionis perpetuæ.

137. An Episcopus dispensando tollere eandem possit?

138. Definitio Degradationis, & divisio in Verbalem & Realem.

139. &c. Differentia unius ab altera?

142. A quo fieri Degradatio Verbalis debeat?

143. Ob quæ crimina?

144. In quorum presentia?

145. An presentes habeant votum decisivum?

146. In quo numero consentire isti in Degradationem debeant?

147. &c. A quo, & quomodo fieri debeat Degradatio Actualis?

151. &c. Quando Judex Ecclesiasticus degradatum valeat tradere Curie Sæculari?

159. &c. An Judex Sæcularis adversus Clericum Degradatum novum Processum formare valeat?

162. &c. An Clericus realiter degradatus à Sæculari Judice torqueri possit?

118 **P**ost Irregularitatem inter Pœnas Ecclesiæ Spirituales Primo loco occurrit inhabilitas ad Dignitates, Beneficia, & Officia Ecclesiastica obtinenda c. quicumque 2. §. Heretici, & c. statutum 15. de Heret. in 6. uti & privatio legitime obtentorum. c. citi, & alibi passim. Potest privatio hæc induci duobus modis scilicet ipso Jure, & per sententiam condemnatoriam Judicis, ipso Jure incurritur tunc, quando annexa est perpetrati criminis, ita, ut alia sententia condemnatoria non requiratur: & tale crimen est cades Rectoris, vel Beneficiari Ecclesiæ, in qua Beneficium obtinetur c. in quibusdam 12. b. tit. hostilis persecutio, aut captivatio. alicujus S. R. E. Cardinalis, vel ad eam cooperatio c. felix 5. eod. in 6. percussio, persecutio Episcopi &c. Clem. 1. eod. violenta detentio R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II,

personæ Ecclesiasticæ ad effectum extorquendæ ab ea renuntiationis Beneficii, vel impediendæ comparitionis apud Sedem Apostolicam Clem. 2. eod. & permulta alia, de quibus proprio loco dictum est, & videri possunt apud Azor p. 2. l. 7. c. 17. q. 1. Corraf. p. 1. de Benef. c. 8. Vallens. l. 2. de Benef. tit. 23. à n. 10. & tit. 24 à n. 1. Wiestner hic n. 65. Per sententiam condemnatoriam incurritur tunc: quando, ut incurrat, opus est sententiâ non tantum declaratoriâ criminis, sed etiam injungens pœnam ademptionis Beneficii. Innoc. in c. qualiter 18. de Accusat.

Dub. 1. quis sit effectus Privationis ipso Jure inductæ? R. quatuor maximè effectus habet. 1. ipso facto criminis perpetrati amittitur titulus, seu proprietas Beneficii, ita ut hoc ab eo tempore vacare incipiat,

R

piat,